

RÉGI MAGYAR HADVEZÉREK ARCZKÉP- CSARNOKA.

2. Hadadi gróf Wesselényi Ferencz nádor.

A Wesselényi család Nógrád vármegyéből ered, melynek azonban korábbi története még tisztázva nincsen. A család a XVI-ik század elején Erdélybe költözvén át, Miklós itélőmesterré lesz és testvére, Ferencz mint erdélyi főkincstartó adományba nyerte Báthory István-tól a hadadi uradalmat, melyről a család előnevét írja. Ennek unokája Ferencz, aki 1605-ben született s korának egyik legkiválóbb férfja volt. A daliás, szép férfi nem csak óriási erejéről, de vitézségéről is messzé földön híres volt.

Hadi pályája kezdetén Bosnyák Tamás füleki főkapitány mellé került s a vagyonos főúr leányát Zsófiát, özvegy Serényi Mihálynét vette el.

Már nagyon fiatalon harczolt a török ellen. IV. Ulászló lengyel királynak is segítségére volt egy magyar csapattal az oroszok és tatárok ellen, a mely tetteért lengyel indigenátust és 100,000 tallér értékű uradalmat nyert.

1644-ben, mint már füleki főkapitány és özvegy, meghódítván Széchy Mária, a murányi Venus szívét, regényes módon elfoglalta Murány várát, melyért III-ik Ferdinánd király által Murányi örökös grófi czímmel grófi rangra emeltetett s Murány és Balog várát nyerte adományul. 1647-ben Magyarország főtábornagya lett s harczolt a svédek és utóbb Rákóczy György ellen.

Az 1655 márczius 15-iki pozsonyi országgyűlés nádorrá választotta. különösen kiváló hadiérdemeire való tekintettel s már mint ilyen vett részt I. Lipót koronázásán. 1661-ben a lázongó császári seregeket fékezte meg s 1663-ben, a mikor is a nemességből közel ötezer főnyi hadat gyűjtött össze Szendrő mellett, ismét a török ellen harczolt, a kikkel való küzdelemben töltötte el már korábban is élete

javarészét, mint az a korábbi nádorhoz, gróf Eszterházy Miklóshoz intézett leveleiből oly élénken kitűnik.

A lealázó vasvári béke után Wesselényi, a ki mindvégig az udvar hive volt, szintén az ellenzéki mozgalomhoz csatlakozott s részt vett a Nádasdy, Zrinyi és Frangepán-féle összeesküvésben. Mielőtt azonban ez kitudódott volna, 1667 márczius 27-én Besztercebányán meghalt.¹

i. j.

¹ *Magyar nemzetségi zsebkönyv.* I. k. Főrangú családok. 450. l. *Nagy Iván:* Magyarország családai. 12 k. Pest. 1865, 158. l. *Merényi Lajos:* Wesselényi Ferencz levelei. Hadtört. Közl. 1893, 161. lap, hol a Wiedemann I. sorozatából való arczképe is megjelent. *Acsády Ignác:* Széchy Mária 1610—1679. Budapest, 1885. *Pauler Gyula:* Wesselényi Ferencz nádor és társainak összeesküvése. 1664—1671.

Magyar vitézek a XVI-ik századból.